Dosarul nr.2-10333/2022

HOTĂRÎRE
În numele Legii

08 aprilie 2024 **mun.Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul V.Jomiru-Niculiță
Grefier V.Colesnic

a judecat în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pasat Valeriu către Academia de Științe a Moldovei, Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

La 13 mai 2022, Pasat Valeriu a depus cerere de chemare în judecată către Academia de Științe a Moldovei, Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că la data de 11 martie 2022 s-a adresat conducerii Republicii Moldova cu scrisoare deschisă, întitulată „*Academia de Ştiinţe a Moldovei: a fi sau a nu fi”,* prin care în calitate de membru al Academiei de Ştiinţe, a accentuat asupra importanţei activităţii acesteia pentru ţară şi societate, a indicat asupra problemelor cu care se confruntă Academia, a criticat conducerea actuală a Academiei, precum şi a enumerat un şir de propuneri elocvente pentru redresarea stării lucrurilor şi asigurării bunei funcţionări a Academiei de Ştiinţe a Moldovei.

La data de 22 martie 2022, pe pagina web a Academiei de Ştiinţe a Moldovei (https://asm.md), a fost postat/publicat un material din numele Consiliului Consultativ al Academicienilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, întitulat „*Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă” a domnului Valeriu Pasat*”, cu autorii/semnatarii: acad. Mihai Cimpoi (în calitate de Preşedinte al Consiliului Consultativ al Academicienilor), acad. Gheorghe Ghidirim, acad. Eva Gudumac, acad. Aurelian Gulea, acad. Alexandru Roşea şi Constantin Gaindric (în calitate de membri a Consiliului Consultativ al Academicienilor).

Indică că în conţinutul răspunsului enunţat, sunt menţionate faptele, precum că membrul Academiei de Ştiinţe a Moldovei, acad. Valeriu Pasat:

-prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conduceriiţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic,

-a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii de manipulare a faptelor,

-perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa,

-declară că vorbeşte moldoveneşte,

-îndeamnă la lichidarea Academiei,

-are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM.

Consideră că „*Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă" a domnului Valeriu Pasat*" conţine relatări false cu privire la fapte care lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului Valeriu Pasat.

Comunică că informația *„prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conduceriiţării, ar fi denigrat Academia de Stiinte a Moldovei, savanţii si întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic"* este una falsă şi defăimătoare.

Prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării nu a denigrat instituţia Academiei de Ştiinţă a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, ba din contra a accentuat asupra rolului important pe care o are Academia de Ştiinţe a Moldovei şi comunitatea academică pentru ţară şi societate. Mai mult ca atât, reclamantul a indicat în scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, faptul că ţine foarte mult la imaginea pe care o are în societate Academia de Ştiinţe a Moldovei.

Notează că, în scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, reclamantul a enunţat unele critici în adresa conducerii Academiei, care însă nu pot fi asociate şi care urmează a se distinge de instituţia Academiei de Ştiinţe a Moldovei, sau de "savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică".

Sintagma *„A înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturarere a realităţii, de manipulare a faptelor*" este una falsă şi defăimătoare. Sublinieză că, problemele privind activitatea Academiei de Ştiinţe a Moldovei descrise în „scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării", precum şi criticile aduse conducerii Academiei, nu constituie învinuiri nefondate şi/sau acte de denaturare a realităţii şi/sau de manipulare a faptelor, dar reflectă viziunea unei bune părţi din mediul academic, asupra stării de fapt a lucrurilor din cadrul Academiei de Ştiinţea Moldovei.

Faptul dat rezultă inclusiv din diverse adresări publice şi luări de cuvânt ale academicienilor (membri ai Academiei de Ştiinţe a Moldovei), dintre care fac parte şi semnatari/autori ai „*Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă " a domnului acad. Valeriu Pasat*", care abordează în mare parte, aceleaşi probleme invocate de reclamant (în scrisoarea deschisă adresată conduceriiţării), privind activitatea Academiei de Ştiinţe a Moldovei Totodată, criticile aduse conducerii Academiei, în special

„alegerii” actualului preşedinte, Ion Tighineanu (ca fiind una controversată, cu încălcarea flagrantă a procedurilor juridice), a fost recunoscută/semnalată public la 12 iulie 2019, inclusiv de fostul preşedinte ASM acad. Gheorghe Duca, care a accentuat că candidatura actualului preşedinte al Academiei a fost impusă de fosta guvernare.

Sintagma *„Perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa*”, deasemenea este una falsă, care lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului în calitate de savant şi academician, pentru că și-n perioadele de timp în care a ocupat funcţii publice şi de conducere în diverse instituţii ale statului îşi dedica o bună parte a timpului vocaţiei sale de cercetător şi om al ştiinţei, realizând o mulţime de lucrări ştiinţifice, inclusiv cu antetul Academiei de Ştiinţe a Moldovei, care au ca obiect problemele de istorie contemporană (RASSM, RSSM, Republica Moldova). Printre lucrările ştiinţifice realizate se regăsesc „Трудные страницы истории Молдовы 1940-1950”, publicată pe 800 de file în anul 1994, Auto-referatul tezei de doctor habilitat în istorie „ Депортации с территории Молдавской ССР 1940-1951”, publicată în anul 1996, iar în perioada 1994-1997, Valeriu Pasat a ocupat funcţia de Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Moldova în Federaţia Rusă, Kazahstan și Finlanda.

La fel a mai avut și alte publicații cum ar fi: „Суровая правда истории- Депортации с территории Молдавской ССР 40-50 гг” publicată pe 415 file în anul 1998; „*Операция* «СЕВЕР», Власти и церковные конфесии в Молдавии в 1940-1960 гг”, publicată în anul 1999. În perioada 1997-1999, a ocupat funcţia de Ministru al Apărării al Republicii Moldova; „Asprul adevăr al istoriei -Deportări de pe teritoriul RSS Moldoveneşti în anii 40-50” - publicată pe 400 file în anul 2000, în perioada 2000 -2002 a ocupat funcţia de Director al Serviciului de Informaţii şi Securitate al Republicii Moldova; „Calvarul - Documentarul deportărilor de pe teritoriul RSS Moldoveneşti 1940 -1950”, publicată pe 450 file în anul 2006, „Провославие в Молдавии – власть, церковь, верущие 1940-1953 том 1”, publicată pe 822 file în anul 2009, „Провославие в Молдавии – власть, церковь, верущие 1953-1960 том 2”, publicată pe 966 file în anul 2010, „RSS Moldovenească în epoca stalinistă 1940-1953”, publicată pe 650 de file în anul 2011, „Academician Valeriu Pasat - Bibliografie” - publicată pe 180 de file în anul 2015, Reconstituiri istorice - Civilizaţie, Valori, Paradigme, Personalităţi” - publicată pe 627 de file în anul 2018.

Totodată, activitatea ştiinţifică a reclamantului Valeriu Pasat, a fost apreciată de cei mai înalţi demnitari de stat (Preşedinţi ai Republicii Moldova), pentru cercetările şi lucrările ştiinţifice în domeniul istoriei contemporane ale Moldovei, fiindu-i conferite printre alte distincţii „Ordinul Republicii” şi “Laureat al Premiului Naţional al Republicii Moldova”.

Subliniază că mențiune*a „Declară că vorbeşte moldoveneşte* de asemenea este una falsă, care-i lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului.

Notează că este unul din puţinii academicieni/savanţi care au abordat problema limbii române şi care a luptat pentru afirmarea adevărului istoric despre limba română- ca valoare fundamentală a poporului nostru. Drept dovadă a celor enunţate, servesc adresările

reclamantului în adresa Preşedintelui ţării şi a mediului academic privind acordarea distincţiilor de vigoare a savanţilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, care au adus o contribuţie deosebită în afirmarea limbii române, subliniind în acest sens că cei care s-au aflat în fruntea mişcării pentru limba română trebuie preţuiţi şi menţionaţi la justa valoare în timpul vieţii.

Sintagma *„Îndeamnă la lichidarea Academiei”* este una falsă şi defăimătoare. Scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, întitulată *„Academia de Ştiinţe a Moldovei: „a fi sau a nu fi”* a indicat faptul că ține foarte mult la imaginea pe care o are în societate Academia, considerând mereu că menirea acesteia este identificarea soluţiilor pentru rezolvarea problemelor acute ale societăţii, precum şi promovarea valorilor general umane.

Totodată, nu a lăsat fără atenţie starea deplorabilă a lucrurilor din Academie, care se datorează exclusiv acţiunilor şi/sau inacţiunilor conducerii Academiei, precum şi fostelor guvernări.

Remarcă că, nefiindu-i indiferentă instituţia Academiei de Ştiinţe a Moldovei, a venit cu un apel în adresa conducerii actuale a ţării, enumerând un şir de propuneri exacte pentru redresarea stării lucrurilor şi asigurării bunei funcţionări a Academiei de Ştiinţe a Moldovei şi nicidecum nu a „*îndemnat la lichidarea Academiei*”, după cum indică defăimător pârâţii în răspunsul la scrisoarea deschisă. Or, în scrisoarea deschisă concluzionează şi pune accentul pe faptul că în formula actuală, Academia de Ştiinţe a Moldovei nu îşi justifică activitatea, trebuind pur şi simplu „lichidată”, astfel încercând să sublinieze gravitatea stării de fapt a lucrurilor din Academie şi nicidecum nu a îndemnat la lichidarea Academiei de Ştiinţe a Moldovei, instituţie la care ţine enorm.

„Are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM", la fel este una falsă şi defăimătoare. Încălcarea prevederilor statutului unei entităţi juridice, de către un membru/salariat/asociat se atestă prin actul juridic de sancţionare disciplinară, întocmit cu respectarea prevederilor legale. Respectiv, în condiţiile în care academicianul Valeriu Pasat - membru al Academiei de Ştiinţe a Moldovei, până la moment nu a fost sancţionat disciplinar pentru încălcarea prevederilor statutului Academiei, rezultă cert că afirmaţia pârâţilor precum că „*acţiunile şi comportamentul acad. Valeriu Pasat încalcă prevederile statutului ASM*’ - este una falsă, care lezează onoarea.

Consideră că este o persoană cunoscută bine în public, atât în calitate de fost demnitar de stat (ocupând diverse funcţii de conducere în autorităţile publice centrale ale statului), cât şi în mediul academic, fiind membru titular al Academiei de Ştiinţe a Moldovei). Prin urmare, informaţiile false şi defăimătoare conţinute în „*Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă” a domnului acad. Valeriu Pasat"* publicat/răspândit pe pagina web a Academiei de Ştiinţe a Moldovei (platformă care este urmărită în special de mediul academic), i-au cauzat prejudicii considerabile imaginii şi reputaţiei, care este una exemplară căpătată într-un timp îndelungat şi prin eforturi considerabile.

Astfel, estimează drept mărime echitabilă a despăgubirii pentru prejudiciu moral cauzat reclamantului, suma de 15 000 (cincisprezece mii) lei, care urmează a fi încasată din contul fiecărui pârât - în beneficiul reclamantului, cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Solicită reclamantul Valeriu Pasat, obligarea pârâţilor să dezmintă, pe aceiaşi cale, dezminţire semnată de pârâţi - preşedintele şi membrii Consiliului Consultativ al Academicienilor Academia de Ştiinţe a Moldovei, relatările false şi defăimătoare cu privire la fapte conţinute în *„Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la„Scrisoarea deschisă" a domnului acad. Valeriu Pasat*", prin aceeaşi modalitate, prin care a fost răspândită informaţia, prin postarea pe pagina web a Academiei de Ştiinţe a Moldovei, timp de un număr egal de zile, cât a fost postată informaţia defăimătoare, a dezminţirii cu următorul text: dezminţim informaţiile false şi defăimătoare, precum că membrul AŞM domnul Valeriu Pasat,

-prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic;

-a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor;

-perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa;

-declară că vorbeşte moldoveneşte;

-îndeamnă la lichidarea Academiei;

-are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM.

-a încasa din contul fiecărui pârâților, Academia de Ştiinţe a Moldovei, Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric, în beneficiul reclamantului câte 15000 lei, iar în total suma de 105000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de juecată.

Pârâtul Academia de Științe a Moldovei reprezentată de Cigorean Larisa, prin procură, a depus referință (f.d.128-133).

În susținerea referinței s-a indicat că referitor la informația „prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv prin scrisoarea deschisă ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academică din republică, precum şi că ar face-o sistematic **",** informația se referă la perioada convocării Adunărilor generale a membrilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei în cadrul cărora se votau modificările şi completările la Regulamentul privind alegerea membrilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, precum si demararea alegerilor (decembrie 2016 - martie 2017), unde conducerea AŞM nu a dat curs nici unei propuneri a reclamantului să fie atribuită o cotă pentru savanţi din Transnistria - de exemplu, 10 sau 15 locuri de membri corespondenţi şi/sau membri titulari ai Academiei de Ştiinţe din Moldova, care vor fi puse la dispoziţia lor ca o dovadă în plus a deschiderii dintotdeauna spre un dialog constructiv, sincer, colegial, dar şi frăţesc cu Tiraspolul. În calitate de membru titular al Academiei de Ştiinţe a Moldovei, reclamantul cunoştea

prevederile Regulamentului privind alegerea membrilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, care reglementa competenţa consiliilor ştiinţifice ale organizaţiilor din sfera ştiinţei şi inovării, senatelor instituţiilor de învăţământ superior şi de cultură, a membrilor titulari şi membrilor corespondenţi ai AŞM de înaintare a candidaţilor şi cunoştea cerinţele înaintate faţă de candidaţi. Cunoştea perfect că legislaţia nu prevede „atribuirea de cote" pentru oarecare localităţi sau instituţii. Mai mult, în calitate de membru titular al Academiei, reclamantul, personal, nu a înaintat candidaturi pentru titlul de membru al AŞM din rândul oamenilor de ştiinţă a instituţiilor din stânga Nistrului.

Consideră că reclamantul a adus învinuiri *denigratoare şi nefondate anume activităţii comunităţii academice în cadrul şedinţelor Adunării generale a membrilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei,* le-a inculpat admiterea de încălcări flagrante ale Statutului AŞM, a regulamentelor cu privire la alegerea de noi membri a Academiei. Reclamantul învinuieşte nu doar conducerea AŞM, însă afirmă „la AŞM s-au întreprins unele tentative (care, de altfel, mai continuă) în vederea alegerii de noi membri corespondenţi şi membri titulari.

Reclamantul mereu acuză Academia de Ştiinţe a Moldovei ca fiind o instituţie „în exces politizată", deşi cunoaşte bine statutul de instituţie apolitică a Academiei, declaraţiile au fost publicate de către agenţia Infotag la 14 martie 2019.

Totodată în scrisoarea din 01 februarie 2017 reclamantul propune conducerii ţării să se implice în stabilirea unui număr anumit de cercetători din zona transnistreană.

În scrisoarea deschisă din 11.03.2022, reclamantul solicită conducerii ţării crearea unei comisii parlamentare pentru a „examina situaţia din Academie şi din sectorul cercetării şi inovării". Prin ce solicită implicarea politicului în alegerea conducerii Academiei, „înnoirea corpului academic" şi declară că mizează mult *„pe susţinerea atât conducerii ţării, cât şi a partidelor parlamentare*".

Reclamantul insistă şi în repetate rânduri îndeamnă la implicarea politicului în scopul denaturării proceselor autonome de alegere a membrilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, precum şi procedurilor prevăzute de lege privind alegerea organelor de conducere, pentru a substitui conducerea aleasă de comunitatea ştiinţifică a republicii prin *„numirea"* unei conduceri interimare".

Cu referire la cerinţa infirmării „*inserării în scrisoarea deschisă a învinuirilor nefondate, actelor de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor"* merită atenţie abordarea de către reclamant a transferului instituţiilor academice în subordinea Ministerului Educaţiei şi Cercetării drept „un atac raider... în cârdăşie cu conducerea Academiei". Atenţionează că, reorganizarea s-a realizat în temeiul legii cu privire la modificarea şi completarea unor acte legislative nr.190 din 21.09.2017, în vigoare'din 20.02.2018.

Referitor la faptul că „instituţia academică s-a aflat în epicentrul unor scandaluri de înstrăinare a infrastructurii de cercetare". Dovadă elocventă în acest sens sunt rapoartele Curţii de Conturi a Republicii Moldova. Pe marginea auditului Curtea de Conturi a elaborat 9 recomandări, dintre care: 5 recomandări în adresa Agenţiei Proprietăţii Publice;1

recomandare în adresa Ministerului Educaţiei şi Cercetării; 3 recomandări în adresa AŞM (organizarea managementului riscurilor, organizarea inventarierii şi a casării bunurilor).

Astfel, reclamantul a admis acte de denaturare a faptelor evidente, publice, în scopul manipulării opiniei publice şi denigrării Academiei.

Cu referire la cerinţa de a dezminţi afirmaţia precum că reclamantul *„perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa”* este relevant înscrisul curriculum vitae anexat de reclamant la cererea de chemare în judecată. În răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor din 22.03.2022 nu se afirmă precum că în aceste perioade reclamantul nu a realizat activităţi ştiinţifice, dar se menţionează că în „CV-ul excesiv de elogios” al reclamantului, expus în scrisoarea deschisă, evită menţionarea funcţiilor administrative şi partinice pe care le-a deţinut, spre exemplu, Şef al Secţiei ideologie şi propagandă în departamentul ideologic al Comitetului Orăşenesc al Partidului Comunist, sau consilier pe probleme de relaţii economice externe al lui Anatoli Ciubais, preşedintele celui mai mare concern energetic din Rusia, OAO RAO (EES).

Cerinţa de dezminţire a afirmaţiei precum că reclamantul „*declară că vorbeşte moldoveneşte’’* este total nefondată, deoarece este o frază ruptă din context, în răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor se face aluzie la o exprimare a lui Pasat în cadrul unui forum academic, însă în fapt se afirmă că reclamantul „ba declară că vorbeşte moldoveneşte, dar scrie scrisorile într-o stilizată limbă română”. Nu este clar în ce mod fraza integrală lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului.

Cerinţa de dezminţire a afirmaţiei precum că reclamantul îndeamnă la lichidarea Academiei o consideră nefondată, dat fiind faptul că în finalul scrisorii deschise reclamantul a formulat acest îndemn şi a menţionat că mizează pe susţinerea conducerii ţării, dar şi cea a partidelor parlamentare.

Cerinţa de dezminţire a declaraţiei precum că acţiunile şi comportamentul reclamantului încalcă prevederile Statutului Academiei de Ştiinţe a Moldovei esta nefondată din următoarele considerente. Astfel, în punctul 13 alin.(6) al Statutului Academiei de Ştiinţe a Moldovei, sunt stabilite atribuţiile membrilor titulari şi membrilor corespondenţi, prevede că membrii titulari şi membrii corespondenţi „contribuie la consolidarea comunităţii ştiinţifice, la creşterea prestigiului Academiei de Ştiinţe a Moldovei, respectă şi promovează imaginea Academiei de Ştiinţe în ţară şi peste hotarele ei”.

În scrisoarea deschisă din 11 martie 2022, reclamantul afirmă precum că însăşi alegerea actualului preşedinte al Academiei de Ştiinţe a Moldovei este una controversată, prin încălcarea flagrantă a procedurii juridice şi învinuieşte că nu s-a creat nicio comisie ce ar fi pus în discuţie ilegalitatea alegerii preşedintelui AŞM. Concomitent reclamantul este la curent precum că instanţa de judecată prin hotărârea nr.2-122/19 din 22 februarie 2019, până la desfăşurarea concursului cu privire la alegerea preşedintelui AŞM, a respins cerinţa de constatare a mandatului de funcţie a prim-vicepreşedintelui Ion Tighineanu, expirat şi încetat de drept.

Reclamantul anexează la cererea de chemare în judecată adresarea celor 12 membri ai Academiei de Ştiinţe a Moldovei din 21 ianuarie 2019, această adresare s-a vehiculat în repetate rânduri în cadrul unor scrisori anonime, emisiuni televizate în scopul denigrării imaginii Academiei de Ştiinţe a Moldovei, manipulării opiniei publice privind activitatea Academiei şi a conducerii instituţiei.

Pe de altă parte, reclamantul trece cu tăcerea declaraţia celor 8 academicieni „Cu privire la scrisorile anonime", din 29 octombrie 2019, publicată pe pagina web a instituţiei. Semnatarii adresării s-au expus vis-a-vis de adresarea din 21 ianuarie 2019 şi au subliniat că presaţi de urgenţă şi insistenţa celor care au pus la cale adresarea, au semnat. Insă semnatarii afirmă că cele inserate în adresarea din 21.01.2019 se referă la situaţia care a existat până la începutul anului 2019 (adică până la adoptarea noului Statut al Academiei de Ştiinţe a Moldovei) şi condamnă practica de a induce în eroare opinia publică şi a disemina informaţii care prejudiciază în mod preconceput imaginea Academiei şi a conducerii ei.

Consideră acţiunea reclamantului Valeriu Pasat nefondată, deoarece răspunsul Consiliului Consultativ a Academicienilor la Scrisoarea deschisă a reclamantului către conducerea ţării este o constatare, bazată pe un substrat factologic suficient, pe identificarea obiectivă a acţiunilor sistematice a reclamantului de denigrare a Academiei de ştiinţe a Moldovei prin scrisori, publicaţii, intervenţii publice.

<u>Aspecte de procedură.</u>

Potrivit fișei de repartizare, la 16.05.2022 cauza a fost repartizată aleatoriu judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Veronica Jomiru-Niculiță, care prin încheierea din data 20 mai 2022 a acceptat în procedură contencioasă acțiunea menționată (f.d.1, 111).

În ședința de judecată, reclamantul Valeriu Pasat și avocatul său, Ciupercă Vasilii au susținut acțiunea depusă în fapt și în drept și au solicitat admiterea acesteia în modul cum este formulată. A reiterat că relatările făcute de pârâți prin răspunsul la scrisoarea deschisă adresată de reclamant, au avut drept scop mai mult crearea și răspândirea în spațiul public și-n rândurile academicienilor, a unor falsuri cu caracter defăimător și înjositor despre persoana și activitatea științifică a reclamantului. Informațiile răspândite sunt părtinitoare, acuzatoare, prejudiciabile și necorespunzătoare, care nu aduc contribuție la o dezbatere publică obiectivă și echidistantă asupra subiectelor puse în discuție, dar duc la încălcarea drepturilor reclamantului la protecția reputației și a drepturilor persoanei.

Reprezentantul pârâtului, Cigorean Larisa a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. A reiterat că răspunsul Consiliului consultativ al Academicienilor la scrisoarea reclamantului către conducerea țării este o constatare, bazată pe un sustrat factologic suficient, pe identificarea obiectivă a acțiunilor sistematice a reclamantului de denigrare a AȘM prin scrisori, publicații, intervenții publice, care se regăsesc în spațiul public.

<u>Aprecierea instanței de judecată</u>

Ascultând explicațiile părților, studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, instanța de judecată consideră cererea parțial întemeiată, fiind pasibilă de a fi admisă în parte din următoarele considerente.

La 13 mai 2022, Pasat Valeriu a depus cerere de chemare în judecată către Academia de Științe a Moldovei, Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral (f.d.2-8).

Instanța reține că la 11 martie 2022 academicianul Valeriu Pasat a adresat conducerii țării o scrisoare deschisă întitulată *„Academia de Științe a Moldovei: a fi sau nu a fi”*, în care în calitate de membru al Academiei de Științe a Moldovei, a accentuat asupra importanței activității Academiei pentru țară și societate (f.d.9-13).

La data de 22 martie 2022, pe pagina web a Academiei de Științe a Moldovei (https://asm.md) a fost postat din numele Consiliului Consultativ al Academicienilor Academiei de Științe a Moldovei *„răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „scrisoarea deschisă a d-lui academician Valeriu Pasat”* ai căror semnatari sunt academicienii Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric (f.d.18).

În acest caz este necesar de a evidenția unele noțiuni date de art.2 din legea cu privire la libertatea de exprimare nr 64 din 23.04.2010 și anume:

-interes public reprezintă *interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a e;*

-persoană publică se înțelege *persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public;*

-comunicat al autorităţii publice este o *relatare făcută publică de o autoritate publică sau, în numele acesteia, de o persoană care exercită atribuţiile puterii publice;*

Din cele enunțate se constatată că răspunsul la scrisoarea deschisă a lui Valeriu Pasat postată pe pagina web a Academiei de Științe a Moldovei din data de 11 martie 2022, semnată de academicienii Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric a fost emisă în numele Consiliului Consultativ al Academicienilor Academis de Științe a Moldovei din care considerente instanța de judecată reține acțiunea reclamantului doar față de Academia de Științe a Moldovei și nu față de academicienii Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric ca persoane fizice destince de Academia de Științe a Moldovei. Ori, răspunsul postat a fost emis în numele autorității publice și nu în numele propriu al persoanelor semnatare, motiv din care se respinge acțiunea

față de academicienii Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric.

Totodată, în acest caz scrisoarea relamantului față de conducerea țării ca exprimare civică se înscrie într-o dezbatere de interes general, când art.10 prevede un nivel ridicat de protecție a dreptului la libertatea de exprimare. Această libertate permite astfel unui reprezentant al cetățenilor, să utilizeze termeni critici virulenți față de persoane publice responsabile pe un subiect de interes general și să tolereze exagerări verbale și scrise inerente subiectului aflat în dezbatere (Renaud împotriva Franței). Curtea a reamintit în mod regulat că nu este loc, în temeiul art.10 para. 2 pentru restricții, în discursul politic sau în dezbaterile despre subiecte de interes general.

Cu titlul de principiu Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esenţiale ale unei societăţi democratice, iar protecţia care trebuie acordată presei este de o importanţă deosebită. Totuşi, articolul 10 al Convenţiei nu garantează o libertate de exprimare totalmente nelimitată, chiar şi în ceea ce priveşte relatarea de către presă a chestiunilor de interes public deosebit. Acolo unde, aşa cum este în această cauză, este vorba despre atacarea reputaţiei persoanelor şi, astfel, de subminarea drepturilor lor garantate de articolul 8 al Convenţiei, trebuie de atras atenţia la echilibrul just care trebuie asigurat între interesele opuse în cauză.

Astfel, instanța urmează să aprecieze cele relatate de pârât, prin prisma limitărilor expuse în art.10 din CEDO, Legea nr.64 în coroborare cu prevederile art.8 din CEDO, fiind în prezența unei concurențe dintre 2 drepturi.

Totodată, cu titlul de principiu Curtea a constatat că, dreptul la protejarea reputației este un drept care este protejat de art. 8 din Convenție, fiind un element care ține de viața privată. Totuși, pentru ca art. 8 să fie luat în considerare, atacul asupra reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie realizat într-o manieră care să prejudicieze beneficiul personal al dreptului la respectarea vieții private. Atunci când examinează necesitatea unei ingerințe într-o societate democratică în vederea «protejării reputației sau a drepturilor altora», Curții i se poate solicita să verifice dacă autoritățile interne au păstrat un echilibru just între protejarea a două valori garantate de Convenție și care pot fi în conflict în anumite cauze: și anume, pe de o parte, libertatea de exprimare, astfel cum este protejată de art. 10, și, pe de altă parte, dreptul la respectarea vieții private, astfel cum este garantat de dispozițiile art. 8.

În speță, este necesar de a evidenția că, pe de o parte este invocat dreptul la libertatea de exprimare, consfințit în art.10 din Convenție, iar pe de altă parte reputația persoanei publice consfințită în art.8 din Convenție.

În conformitate cu art.11 alin.(1) și (2) al legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, *persoanele publice şi persoanele fizice care exercită funcţii publice au dreptul la respectul vieţii private şi de familie; informaţiile despre viaţa privată şi de familie a persoanelor publice şi a persoanelor fizice care exercită funcţii publice pot fi*

dezvăluite dacă aceste informaţii prezintă interes public. Răspîndirea informaţiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terţilor.

Protecția reputației este scopul legitim invocat în această cauză care intră sub incidența art.8 al Convenției ori aplicabilitatea acestui articol este datorată existenței atacului la adresa reputaţiei reclamantului, prin aducerea la cunoştinţa publicului a unor informaţii referitoare la persoana reclamantului.

Totodată, instanța urmează să aprecieze cele declarate ca: ***fapt*** – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; ***judecată de valoare*** – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit sau ***judecată de valoare fără substrat factologic suficient*** – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate.

Așadar un aspect pe care instanța îl consideră relevant pentru aprecierea prezentei cauze este deosebirea dintre fapte și judecăţile de valoare. Din momentul în care existenţa faptelor poate fi demonstrată, veridicitatea judecăţilor de valoare nu este susceptibilă de a fi dovedită. Cerinţa de a demonstra veridicitatea unei judecăţi de valoare este imposibil de a o îndeplini şi încălcă libertatea opiniei, care constituie o parte importantă a drepturilor garantate de art.10 CEDO

În conținutul răspunsului Consiliului Consultativ al Academicienilor la „scrisoarea deschisă a academicianului Valeriu Pasat” se enunță că academicianul Valeriu Pasat:

-prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum și că ar face-o sistematic;

-a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor;

-perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu știința;

-declară că vorbește moldovenește;

-îndeamnă la lichidarea Academiei și

-are un comportament și întreprinde acțiuni care ar încălca prevederile statutului AȘM”.

Se reține că respectivele afirmații au fost postate la data 22 martie 2022 pe pagina web a Academiei de Științe a Moldovei. Se reține că reclamantul este o persoană publică din Republica Moldova, care beneficiază de protecția reputației, potrivit art.8 din Convenția Europeană.

Prin urmare, cele enunțate de pârât din data de 22 martie 2022 pe pagina web se referă atât la fapte, cât și la judecăți de valoare, doar că reclamantul le consideră ca false și defăimătoare doar unele.

În acest sens, instanța de judecată constată că cele indicate la data de 22 martie 2022 pe pagina web a Academiei de Științe a Moldovei și anume: *prin scrisori, intervenţii publice și*

alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic; -a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor; -perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa; -declară că vorbeşte moldoveneşte; -îndeamnă la lichidarea Academiei şi -are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM", pot fi probate prin mijloace de probă.

Astfel, se reține că răspunsul pârâtei a parvenit ca reacție la scrisoarea deschisă a reclamantului adresată conducerii țării prin cre a enunțat unele critici față de activitatea și în adresa conducerii Acadmiei.

Prin urmare, caracterul defăimător al informațiilor postate nu se prezumă. Acest fapt trebuie dovedit de reclamant conform art.24 alin.(1) lit.b) din legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, or problemele privind activitatea Academiei de Științe a Moldovei precum și criticele aduse conducerii academiei nu constituie învinuire nefondată și denaturare a realității sau manipulare a faptelor. Mai mult, relatarea celor invocate de reclamant în scrisoarea deschisă se dovedește prin adresările comunității academiciene (f.d.22-26, 177-181). Denigrările sistematice a reclamantului invocate de pârât nu au fost confirmate prin careva înscrisuri.

Totodată, cele invocate de pârât referitor la *perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa*, nu pot fi acceptate ori activitatea științifică a reclamantului a fost apreciată fiindu-i conferite diferite distincții ca „Ordinul Republicii" și „Literat al Premiului Național al Republicii Moldova" (f.d.82-86). La fel, în perioada când a ocupat funcţii publice şi de conducere în diverse instituţii ale statului se reține că a realizat multe lucrări ştiinţifice (f.d.27-81).

De asemenea, afirmațiile referitoare la *-declară că vorbeşte moldoveneşte; -îndeamnă la lichidarea Academiei;-are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM,* nu au fost confirmate, iar din conținutul scrisorii deschise a reclamantului nu rezultă că acesta își dorește lichidarea Academiei. Denumirea scrisorii întitulată *„Academia de Ştiinţe a Moldovei: „a fi sau a nu fi"* reflectă gravitatea stării de fapt a lucrurilor din Academie.

În conformitate cu art.7 alin.(1), (2) și (4) al legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, *orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.*

Persoana lezată <u>prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte</u> poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

Prin prizma prevederilor legale enunțate, instanța de judecată atrage atenția că declarațiile *indicate* în cererea de chemare în judecată pe care reclamantul le consideră

defăimătoare, făcute de pîrît cumulează toate cele trei condiţii enumerate în art.7 din legea cu privire la libertatea de exprimare, iar conform art.24 alin.(1) din aceeași lege*, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia;*

b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare;

c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau

d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient;

e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

În speță, reclamantul a probat că sunt false informațiile postate pe 22 martie 2022, pe pagina web a Academiei de Ştiinţe a Moldovei (https://asm.md), din numele Consiliului Consultativ al Academicienilor Academiei de Ştiinţe a Moldovei, întitulat „*Răspunsul Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă" a domnului Valeriu Pasat*", și în acest sens nu există un echilibru între dreptul la exprimare protejat de art.10 din CEDO și dreptul la reputație protejat de art. 8 din CEDO.

În concluzie, reclamantul a demonstrat că cele declarate de pârât referitor la acest aspect sunt false, existând riscul ca acestea să aducă atingere reputației reclamantului.

De asemenea, în cererea de chemare în judecată se solicită a fi recunoscute informațiile menționate supra ca false, defăimătoare cu dezmințirea publică a acestora, iar instanța menționează că urmează a fi apreciate solicitările reclamantului, prin prisma prevederilor Legii nr.64, menționată supra. Astfel, art.2 din legea 64, stipulează și definește noțiunile specifice dreptului la exprimare. În acest sens noțiunea de *defăimare este apreciată ca răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei,* iar *dezmințirea este infirmarea relatărilor cu privire la fapte care nu corespund realităţii.*

Ținând cont de constatările relatate mai sus, instanța atrage atenția că atunci când pune în balanță dreptul la viață privată, prevăzut la art. 8, și alte drepturi garantate de Convenție ca dreptul la libertatea de exprimare, statul trebuie să garanteze ambele drepturi și în cazul în care protecția unui drept are ca rezultat o ingerință în exercitarea celuilalt drept, trebuie să aleagă mijloace adecvate pentru a asigura proporționalitatea acestei ingerințe în raport cu obiectivul urmărit.

În acest caz, admiterea acţiunii cu obligarea pârâtului să dezmintă public informațiile declarate, poate încălca dreptul la liberă exprimare dacă aceasta nu îndeplineşte cerinţele prevăzute de art.10 parag.2 ori instanţa nu poate proceda la un demers absolutist, anihilând unul dintre drepturi, ci trebuie să le cântărească atent, în misiunea de a acorda preferinţă unuia dintre ele. Atunci când plângerea invocată în fața Curții se referă la faptul că drepturile protejate în baza Articolului 8 au fost încălcate în urma exercitării de către alte persoane a dreptului lor la libertatea de exprimare, ar trebui să se țină seama de un echilibru între dreptul reclamantului la „respectarea vieții sale private" și interesul public de a proteja libertatea de exprimare, ținând cont de faptul că nu există nici o relație ierarhică între drepturile garantate de cele două Articole.

Curtea a considerat că „limitele criticilor admisibile” sunt mult mai extinse în cazul persoanelor cu statut public decât în cazul simplelor persoane de drept privat, prin urmare, aceștia trebuie să dea dovadă de o toleranță mai mare. Pe de altă parte, Curtea a declarat în repetate rânduri că art.10 § 2 din Convenție lasă puțin loc pentru restricții privind libertatea de exprimare în domeniul discursului și dezbaterii cu caracter politic sau cel al chestiunilor de interes general.

Cu toate acestea, persoanele publice se bucură, de asemenea, de protecția reputației lor, chiar și atunci când nu este vorba de contextul vieții sale private, dar, într-un astfel de caz, imperativele unei astfel de protecții trebuie să fie puse în balanță cu interesele dezbaterii libere a chestiunilor politice. Așadar, pentru persoanele publice limitele criticii admisibile sunt mai largi decât pentru o simplă persoană de drept privat, totuși pentru a-și îndeplini atribuțiile, trebuie să beneficieze de încrederea publicului fără a fi deranjați în mod nejustificat și, prin urmare, s-ar putea dovedi necesar ca aceștia să fie protejați contra atacurilor verbale injurioase.

Problema existenței unei ingerințe în dreptul la libertatea de exprimare este strâns legată de cea a unui efect descurajator asupra exercitării acestui drept, motiv pentru care este necesar de a efectua cele trei „teste” de legalitate, legitimitate și necesitate a ingerinței într-o societate democratică.

Astfel, instanța evidențiată că aceasta *este prevăzută de lege*, în special art.21, 32 alin.(2) din Constituție, legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare care în coroborare prevăd că informația răspândită nu poate leza onoarea, demnitatea reputația persoanei, în caz contrar, persoana responsabilă este obligată, pe cale judiciară, să dezmintă această informație și să repare prejudiciul cauzat.

În ceea ce ține *legitimitatea scopului urmărit de ingerință*, motivele de fapt sunt enumerate exhaustiv în art.10 § 2 din Convenție și anume că exercitarea dreptului la libertatea de exprimare poate fi supusă unor formalități, în special, măsurilor necesare pentru apărarea reputaţiei sau a drepturilor altora. În context, aprecierea declarațiilor ca fiind necorespunzătoare realității și care lezează onoarea și demnitatea reclamantului urmărește un scop legitim, în particular protecţia reputaţiei reclamantului.

În cele din urmă, o chestiune decisivă reprezintă al treilea ”test”, dacă ingerința în dreptul la libertatea exprimării *a fost necesară într-o societate democratică*. În acest sens, instanța învederează necesitatea socială imperioasă, dacă a fost proporţională scopului legitim urmărit. În consecinţă, în acest caz instanța consideră că cel mai important aspect în aprecierea proporţionalităţii ingerinţei, este impactul public al afirmaţiilor date de pârât pe pagina sa de web care este accesată de public.

Amplificarea impactului potențial al mesajului este datorată gradului de vizibilitate al acestuia în rândul publicului ori publicul destinatar reprezintă cetățenii și a fost accesat pentru o lungă perioadă de timp.

Revenind la cele trei „teste” în privința ingerinței în dreptul la libera exprimare, se reține că o astfel de ingerință este necesară pentru a preveni declarațiile de încurajare a publicului să creadă că reclamantul ca persoană publică *prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic; -a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor; -perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa; -declară că vorbeşte moldoveneşte; -îndeamnă la lichidarea Academiei şi -are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM”,* relatări care denigrează imaginea reclamantului.

Instanța de judecată reține că ținând cont de conținutul informațiilor postate și limitele mai largi de critică acceptabilă la care se supun cu bună știință persoanele publice, astfel de acuzații nu puteau fi tolerate fără ca astfel de informație să fie sprijinită de fapte.

Prin urmare, sub aspectul celor trei ”teste” descrise, dreptul pârâtei la libertatea de exprimare nu este încălcată, iar caracterul defăimător al informației ultimei îl îndreptățește pe reclamant de a solicita repunerea în drepturile sale prin obligarea dezmințirii publice în acelaşi mod în care au fost răspîndite, adică prin site-ul web.

Alin.(3) art.7 din legea cu privire la libertatea de exprimare nr.64/2010 statuează că, *persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.*

Având în vedere impactul informației răspândite de pârâtă care face referire la reputația profesională a reclamantului și faptul că ultimul deține statut de persoană publică, pârâta urmează să dezmintă public în acelaşi mod în care au fost răspîndite de aceasta informațiile false și defăimătoare care îl vizează pe Valeriu Pasat cu încasarea prejudiciului moral.

Totuși, instanţa de judecată apreciază că suma solicitată de 15000 lei este una exagerată, iar suma de 10000 lei – este de natură să ofere o reparaţie completă pentru prejudiciul moral suportat de către reclamant.

Referitor la cheltuielile de judecată solicitate se reține că în conformitate cu art.82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.*

Potrivit art.94 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

La înaintarea acțiunii reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 3250 lei (100 lei pentru pretenția nepatrimonială și 3150 lei pentru pretenția cu caracter patrimonial) (f.d.108).

Potrivit art.96 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

Ținând cont de faptul că în prezenta acțiune, reclamantul a fost reprezentat de avocat și a suportat cheltuieli de asistență juridică, se va dispune încasarea sumei de 10000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, proporționale pretențiilor admise.

În conformitate cu prevederile art.art.94, 236-241 CPC, instanța de judecată

H o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Pasat Valeriu către Academia de Științe a Moldovei, Mihai Cimpoi, Gheorghe Ghidirim, Eva Gudumac, Aurelian Gulea, Alexandru Roșca și Constantin Gaindric cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

Se obligă Academia de Științe a Moldovei să dezmintă public în acelaşi mod în care au fost răspândite informațiile false și defăimătoare care îl vizează pe Pasat Valeriu cu următorul text: *„Academia de Ştiinţe a Moldovei dezminte informaţiile răspândite în conţinutul răspunsului Consiliului Consultativ al Academicienilor la „Scrisoarea deschisă” a domnului acad.Valeriu Pasat precum că:*

-prin scrisori, intervenţii publice şi alte modalităţi, inclusiv şi prin scrisoarea deschisă adresată conducerii ţării, ar fi denigrat Academia de Ştiinţe a Moldovei, savanţii şi întreaga comunitate academiciană din republică, precum şi că ar face-o sistematic;

-a înserat în scrisoare deschisă, adresată conducerii ţării, învinuiri nefondate, acte de denaturare a realităţii, de manipulare a faptelor;

-perioade întregi a avut o activitate ce n-are nimic comun cu ştiinţa;

-declară că vorbeşte moldoveneşte;

-îndeamnă la lichidarea Academiei şi

-are un comportament şi întreprinde acţiuni care ar încălca prevederile statutului AŞM”.

Se încasează de la Academia de Științe a Moldovei în beneficiul lui Pasat Valeriu prejudiciul moral în mărime de 10000 lei (zece mii lei) ca prejudiciu moral, taxa de stat în sumă de 3250 lei (trei mii două sute cincizeci lei) și 10000 lei (zece mii lei) ca cheltuieli de asistență juridică.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător **V.Jomiru-Niculiță**